

ANVISNINGAR

För beräkning av förlust av tjänstepension

Version 1.0

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Vad som ersätts	4
1.3 Informationsblad	5
1.4 De olika beräkningskalkylerna	5
2. Premiebaserad beräkningsmodell	6
2.1 Beskrivning av modellen	6
2.2 Hur räknas schablonen fram?	7
2.3 Premiebaserad räknare – praktisk tillämpning	7
2.3.1 Ärendeuppgifter	7
2.3.2 Tidsbegränsad del	8
2.3.3 Livsvarig del	9
2.3.3.1 Ska schablonen avseende premieavsättning tillämpas?	9
2.3.3.2 När ska schablonen inte tillämpas?	11
2.3.4 Premiefrielse på grund av sjukersättning och/eller LAF-livränta	13
2.3.4.1 Sjukersättning	14
2.3.4.2 LAF	15
2.3.5 Resultat	17
3. Förmånsbaserad beräkningsmodell	17
3.1 Schablon vid förmånsbestämd tjänstepension	17
3.2 Förmånsbaserad räknare -praktisk tillämpning	17
3.2.1 Ärendeuppgifter	17
3.2.1 Oskadad	17
3.2.1.1 Tjänstetidsfaktor enligt besked från tjänstepensionsorganet	18
3.2.2 Skadad	18
3.2.3 Resultat	19
4. Tidsbegränsad beräkningsmodell	20
4.1 När modellen kan tillämpas	20
4.2 Tidsbegränsad räknare – praktisk tillämpning	20
4.2.1 Ärendeuppgifter	20
4.2.2 Oskadad	20
4.2.3 Ska schablonen tillämpas?	20

Trafikskadenämnden

4.2.4 Skadad.....	21
4.2.5 Resultat.....	21
5. Frågeformulär	22

1. Inledning

Anvisningarna har tagits fram för att ge stöd vid beräkning av förslut av tjänstepension i trafikskadeärenden och andra personskadeärenden. Anvisningarna riktar sig i första hand till handläggare vid försäkringsbolag men hålls också tillgängliga för skadelidande, ombud och andra intressenter. Syftet med texten är att förklara bakgrunden, metoden och den praktiska tillämpningen av beräkningsmodellerna.

Förlust av tjänstepension beräknas i det beräkningsprogram som tillhandahålls på Trafikskadenämndens hemsida. Beräkningsprogrammet uppdateras årligen.

1.1 Bakgrund

Under 1990- och 2000-talen genomgick det svenska tjänstepensionssystemet omfattande förändringar. En central del av utvecklingen var övergången från förmånsbestämda till premiebestämda tjänstepensioner. I ett premiebestämt tjänstepensionsavtal avsätts löpande en viss andel av lönen till tjänstepensionen. Samtidigt lever de förmånsbestämda avtalen vidare. Det stora antalet avtal, övergångsregler och speciallösningar gör att systemet är komplext. Trots denna komplexitet är de kollektivavtalade pensionsplanerna i huvudsak likartade i sin utformning.

Då det är svårt att förutsäga vilken tjänstepension den skadade skulle ha haft som oskadad har Trafikskadenämndens råd beslutat att beräkningen ska utgå från en förenklad modell som bygger på vissa antaganden i fråga om bland annat pensionsavsättningens storlek, intjänandetid och återstående livslängd efter pensioneringen. Syftet är att skapa en mer enhetlig, effektiv och förutsebar skadehantering.

1.2 Vad som ersätts

Tjänstepensionsförlust avser ersättning för utebliven pensionsavsättning till följd av trafikskada. Det handlar inte om framtida pensionsutbetalningar utan om de premier eller avgifter som skulle ha betalats in till tjänstepensionen om skadan inte hade inträffat. Beräkningen avser förlust av pensionsintjäning och ska inte förväxlas med individuella pensionsprognoser. Beräkningsmodellerna bygger på en jämförelse mellan två tillstånd:

- **Som oskadad:** den pensionsavsättning som skulle ha skett vid fortsatt arbete utan trafikskada.
- **Som skadad:** den pensionsavsättning som faktiskt sker efter skadan.

Skillnaden mellan dessa tillstånd är den ersättningsbara tjänstepensionsförlusten.

1.3 Informationsblad

Försäkringsbolagen har en utredningsskyldighet som innebär att de ska vidta åtgärder för att skadan ska kunna regleras. Bolagen har ett ansvar för att ta initiativ till utredningen eftersom den försäkrade ofta befinner sig i ett informationsunderläge. Utredningsskyldigheten innebär att bolagen ska tillhandahålla ett tillräckligt beslutsunderlag. Nämndkansliet har därför tagit fram och ansvarar för ett [informationsblad](#) som bolaget ska skicka ut till den skadade under skaderegleringen. Där förklaras hur förlusten beräknas och den skadade uppmärksammas också på hur han eller hon ska gå till väga för att kontrollera om det föreligger några avvikelser i hans eller hennes fall.

1.4 De olika beräkningskalkylerna

- **Premiebaserad** (se [avsnitt 2](#))

Avser beräkning av förlust av tjänstepension för de med premiebaserad avsättning eller med övervägande del premiebaserad avsättning. Beräkningen kan delas upp i en tidsbegränsad och en livsvarig del, för mer information se nedan i avsnitt 2.3.2.

- **Förmånsbaserad** (se [avsnitt 3](#))

Avser beräkning av förlust av tjänstepension för de med förmånsbaserad avsättning eller med övervägande del förmånsbaserad avsättning.

- **Tidsbegränsad** (se [avsnitt 4](#))

I de fall det uppstår en förlust av tjänstepension på grund av en tidsbegränsad inkomstförlust, oavsett avtalsform.

2. Premiebaserad beräkningsmodell

2.1 Beskrivning av modellen

Den premiebaserade modellen använder schabloner för beräkningen av förlusten av tjänstepension. Schablonen är framtagen för att spegla genomsnittliga pensionsavsättningar och ge den enskilda en korrekt ersättning. Schablonen bygger på antaganden om procentuell avsättning till tjänstepension, intjänandetid och återstående livslängd efter pensioneringen.

Avsättning

Beräkningen av tjänstepension som oskadad utgår från en premieavsättning om 6 procent på inkomster upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 31,5 procent på inkomster därutöver.

Premieavsättningarna om 6 respektive 31,5 procent motsvarar en högre avsättning. Detta på grund av att inbesparade förvaltningskostnader, avgifter och skatter inte har beaktats. Beräkningen grundas vidare på antagandet att den skadade som oskadad skulle ha haft en avsättning om 6 procent från och med skadedagen. I praktiken har de flesta historiskt haft en lägre premieavsättning då premierna har höjts först på senare tid. Beräkningen bygger vidare på inkomsten för det sista beräkningsåret. Det innebär att tidigare lägre inkomster från skadeåret och framåt inte beaktas, vilket är till fördel för den skadade. Det finns således en marginal inbyggd i beräkningsmodellen. Schablonen ska därför anses omfatta premieavsättningar upp till 7 procent för inkomster upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 32,5 procent för inkomster däröver.

Intjänandetid

De flesta avtal har, eller kommer på sikt att ha, tjänstepensionsavsättningar även efter 65 års ålder. De som är födda 1961 eller senare förutsätts därför gå i pension vid 67 års ålder. Intjänandetiden har därför bestämts till 42 år för denna grupp. De som är födda före 1961 förutsätts gå i pension vid 65 års ålder och intjänandetiden blir då 40 år för denna grupp.

Om den skadade gör sannolikt att han eller hon skulle ha arbetat längre än till 67/65 års ålder ska pensionsförlusten beräknas utifrån denna uppgift. Beräkningsmodellen kan utföra beräkningar till och med pensionsålder 69 år.

Återstående livslängd efter pensionering

Den förväntade livslängden efter pensionering beaktas i schablonen och beräknas könsneutralt enligt SCB:s uppgifter om medellivslängd. För år 2024 utgår beräkningen från ett könsneutralt genomsnitt om 83,82 år, vilket motsvarar 16,8 år från 67 års ålder. Om pensionsåldern i det enskilda fallet avviker från 67 år justeras åldersfaktorn.

2.2 Hur räknas schablonen fram?

Som redovisats ovan bygger schablonen på antaganden om procentuell avsättning till tjänstepension, intjänandeår och återstående livslängd efter pensioneringen.

Schablonen beräknas enligt följande formel.

Steg	Beräkning	Resultat
1	Inkomstunderlaget $\times$ premieavsättningen	A
2	A $\times$ intjänandetiden	B
3	B $\div$ medellivslängden	C
4	C $\div$ inkomstunderlaget	Schablonen i procent
5	Inkomstunderlaget $\times$ schablonen	Beräknad pension som oskadad

För en skadad med pensionsålder 67 år, med avsättningar som oskadad som inte överstiger 7 respektive 32,5 procent, innebär det att schablonen uppgår till 15,9 procent för inkomster upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 79,5 procent för inkomster däröver. Schablonen ska användas från första året med tjänstepensionsförlust. Huvudregeln är att schablonen ska användas i både som oskadad och skadad.

2.3 Premiebaserad räknare – praktisk tillämpning

2.3.1 Ärendeppgifter

Det är obligatoriskt att fylla i **skadenummer** samt den skadades **namn** och **födelseår**. Beroende på vilket födelseår som fyllt i föreslår systemet automatiskt pensionsålder utifrån gällande riktålder. Om t.ex. den skadade gjort gällande att han/hon som oskadad skulle ha arbetat längre än riktåldern, eller om det finns någon annan anledning att justera pensionsåldern, kan detta göras manuellt.

Därutöver ska **första år med inkomstförlust** och **fastställelseår** anges. Dessa år ska vara desamma som i inkomstförlustkalkylen.

2.3.2 Tidsbegränsad del

Den tidsbegränsade delen används när den skadades inkomst varierar under en övergångsperiod efter skadan, exempelvis vid rehabilitering, arbetsträning eller successiv återgång i arbete. Om den skadade initialt efter olyckan har en period där han/hon gör en avsevärt högre eller lägre förlust finns möjlighet att göra en beräkning för en begränsad period. Resultatet av denna beräkning adderas sedan till resultatet av den del som avser den livsvariga beräkningen och anges som ett årligt belopp. Ett exempel på när den tidsbegränsade delen av beräkningssystemet blir aktuellt är om den skadade till exempel har haft en period med väldigt varierande inkomster innan han/hon får ett fast arbete eller beviljas sjukersättning.

Ja/nej

Om en sådan beräkning ska göras markeras alternativet **"ja"**. I annat fall kan beräkningen fullföljas utan vidare åtgärd eftersom alternativet **"nej"** är förifyllt.

- Ja väljs när inkomstsituationen inte varit stationär direkt.
- Nej väljs när situationen bedöms som stationär från början.

➔ När alternativ **"Ja"** väljs

Tidsbegränsad

Ska en särskild beräkning göras för en begränsad period?

- ☒ Ja
☐ Nej

Sista beräkningsår *

2015

Inkomst som skadad

Ange tjänstepensionsmedförande lön och ersättning som ger premiebefrielse t.ex. sjukpenning.

År 2010 *

År 2011 *

År 2012 *

År 2013 *

År 2014 *

År 2015 *

Sista beräkningsåret

För det fall en särskild beräkning ska göras för en begränsad period ska **sista beräkningsåret** för den begränsade perioden anges. Första år räknas automatiskt från rutan som fyllts i under ärendeuppgifter om "Första året med inkomstförlust" (i detta exempel har 2010 fyllts i). Fältet "Sista beräkningsår" anger det sista året innan situationen övergick i ett stationärt läge.

Detta år avslutar den tidsbegränsade beräkningen och året efter utgör startpunkt för den livsvariga delen.

Inkomsten som skadad

När sista beräkningsåret angetts kommer systemet presentera en ruta för varje år som beräkningen avser. Där ska **inkomsten som skadad** anges för respektive år.

Med inkomst avses tjänstepensionsmedförande lön och annan ersättning som ger rätt till premiefrielse, som t.ex. sjukpenning. Exempel: om den skadade har 150 000 kr i tjänstepensionsmedförande arbetsinkomst och 50 000 kr i sjukpenning ska inkomsten som skadad anges till 200 000 kr. För den tidsbegränsade perioden anges inkomstuppgifter år för år. Systemet beräknar pensionsavsättningen för respektive år och summerar förlusten.

➔ När alternativ **"Nej"** valts, gå vidare till den livsvariga delen.

2.3.3 Livsvarig del

2.3.3.1 Ska schablonen avseende premieavsättning tillämpas?

Ska förlusten beräknas enligt schablon, **"Ja"** eller **"Nej"**.

Livsvarig

Ska schablonen avseende premieavsättning tillämpas? ⓘ

☒ Ja

☐ Nej

Oskadad

Pensionsmedförande lön *

Ange tjänstepensionsmedförande lön för fastställelseåret.

Skadad

Pensionsmedförande lön *

Ange tjänstepensionsmedförande lön för fastställelseåret.

➔ När alternativet **"Ja"** väljs gäller följande:

- Pensionsavsättningen beräknas enligt schablon i både som oskadad och skadad,
- beräkningen utgår från den pensionsmedförande lön som anges i respektive fält,
- schablonen tillämpas från första året med förlust och gäller även vid beräkning av tidsbegränsad tjänstepensionsförlust.
- några procentsatser för premieavsättningen ska inte anges.

➔ När alternativet **"Nej"** väljs ska pensionsavsättningen i stället anges manuellt utifrån den faktiska premieavsättningen.

Livsvarig

Ska schablonen avseende premieavsättning tillämpas? ⓘ

☐ Ja

☒ Nej

Oskadad

Pensionsmedförande lön *

Ange tjänstepensionsmedförande lön för fastställelseåret.

Premieavsättning arbetsinkomst

Ange aktuell procent. Om inget anges tillämpas schablonen.

Skadad

Pensionsmedförande lön *

Ange tjänstepensionsmedförande lön för fastställelseåret.

Premieavsättning arbetsinkomst

Ange aktuell procent. Om inget anges tillämpas schablonen.

Det innebär att:

- **aktuell premieavsättning i procent** ska anges.
- Om inget anges i fältet för premieavsättning tillämpas schablonen. Det innebär att det är möjligt att ange en avsättning som avviker från schablonen enbart i fältet för oskadad eller i fältet för skadad.

Ja = standard → använd schablon
(normalfall)

Nej = undantag → kräver tydligt
underlag

2.3.3.2 När ska schablonen inte tillämpas?

Som oskadad

Schablonen ska som utgångspunkt tillämpas som oskadad och utgör ett **lägsta antagande om premieavsättning** (sju procent). En lägre avsättning kan därför inte anges. Avvikelse i höjande riktning ska ske endast när det finns tydligt underlag som visar att den skadade som oskadad skulle ha haft en högre premieavsättning än schablonen. Det är den skadade som i första hand ansvarar för att ge in underlag som visar att denne skulle ha haft en högre premieavsättning som oskadad.

Avvikelse från schablonen kan bli aktuell i följande situationer:

- Uppgifter från den skadade
Om den skadade eller ombudet kan visa att premieavsättningen som oskadad överstiger schablonen ska den högre avsättningen ligga till grund för beräkningen.
- Tillhörighet till yrkeskategorier med högre avsättningar
När bolaget känner till att den skadade tillhör en yrkesgrupp där pensionsavsättningarna är väsentligen högre än schablonen, till exempel inom Polismyndigheten, Försvarmakten eller gruvnäringen, ska den högre avsättningen användas.

- Uppenbart oskäligt utfall

I undantagsfall kan nämnden förorda att schablonen ska frångås även utan att frågan har lyfts av bolaget eller den skadade. Det gäller situationer där det framstår som uppenbart oskäligt att tillämpa schablonen, exempelvis när tillgängligt underlag tydligt visar att den faktiska premieavsättningen skulle ha varit väsentligen högre än schablonen.

Schablonen ska, som nämnts, inte frångås nedåt. Även om det finns uppgifter om att den faktiska premieavsättningen som oskadad har varit lägre än sju procent ska schablonen ändå tillämpas.

Som skadad

Schablonen ska som huvudregel tillämpas även som skadad. Till skillnad från som oskadad kan avvikelser från avsättningen sju procent ske både uppåt och nedåt.

Avvikelser ska göras i följande situationer:

- Byte av arbete med annan premieavsättning

Om den skadade efter trafikolyckan får ett nytt arbete och omfattas av ett annat kollektivavtal med en lägre premieavsättning än före olyckan, ska den faktiska avsättningen användas. Det är den skadade som ska visa att denne har en lägre avsättning än före olyckan. Bolaget behöver alltså inte utreda frågan.

Exempel: Den skadade omfattades före olyckan av ett arbete med 6 procents premieavsättning. Efter olyckan har den skadade bytt arbete och omfattas av ett tjänstepensionsavtal med 4,5 procents avsättning. Det föreligger då förutsättningar för att ange en lägre avsättning än sju procent som skadad.

Obs avvikelse ska dock *inte* göras i följande situation:

Den skadade omfattades före olyckan av ett arbete med 5,5 procents premieavsättning. Efter olyckan har den skadade bytt arbete men omfattas fortfarande av ett tjänstepensionsavtal med 5,5 procents avsättning. I detta fall ska schablonavsättningen om sju procent tillämpas både som oskadad och skadad eftersom avsättningen är densamma efter arbetsbytet.

- Fortsatt arbete med högre avsättning

Om den skadade före olyckan hade ett arbete med en högre avsättning än sju procent och sedan fortsätter i samma arbete ska denna avsättning användas även som skadad.

- Nytt arbete med en högre avsättning än schablonen

Om den skadade har bytt arbete efter olyckan och omfattas av ett avtal med en högre avsättning än schablonen ska den faktiska avsättningen anges

Exempel: Den skadade omfattades före olyckan av ett arbete med 6 procents premieavsättning. Efter olyckan har den skadade bytt arbete och omfattas av ett tjänstepensionsavtal med 8 procents avsättning. Den faktiska avsättningen ska då anges som skadad.

Det är viktigt att understryka att **det i första hand är den skadelidande som ska göra gällande att en avvikande avsättning** ska användas. Bolaget ska i normalfallet inte utreda avsättningen om den skadade inte har gjort gällande att den avviker från schablonen.

2.3.4 Premiefrielse på grund av sjukersättning och/eller LAF-livränta

I detta fält ska anges om den skadade omfattas av premiefrielse på grund av sjukersättning och/eller livränta enligt lagen om arbetsskadeförsäkring (LAF). Valet påverkar hur pensionen som skadad beräknas. Om den skadade inte har premiefrielse på grund av sjukersättning eller LAF väljs alternativet ”Premiefrielse saknas”.

Har den skadade beviljats sjukersättning och/eller livränta enligt lagen om arbetsskadeersättning (LAF)? *

Om den skadade har beviljats både sjukersättning och LAF vid samma tidpunkt: välj alternativet ”Sjukersättning”.

- ☐ Sjukersättning
- ☐ LAF
- ☐ Sjukersättning och LAF som beviljats vid olika tidpunkter
- ☐ Premiefrielseförsäkring saknas

Viktigt

- Uppgifterna ska alltid grundas på besked från aktuellt tjänstepensionsorgan.
- Det är viktigt att rätt startår anges för respektive ersättning, eftersom detta avgör hur pensionsavsättningen beräknas över tid.

2.3.4.1 Sjukersättning

Premiefrielse p.g.a. sjukersättning och/eller livränta enligt lagen om arbetsskadeersättning (LAF) *

Om den skadade har beviljats både sjukersättning och LAF vid samma tidpunkt: välj alternativet "Sjukersättning".

- ☒ Sjukersättning
- ☐ LAF
- ☐ Sjukersättning och LAF som beviljats vid olika tidpunkter
- ☐ Premiefrielseförsäkring saknas

Sjukersättning

Premiefrielsegrad *

Ange grad av arbetsförmåga i premiefrielseförsäkringen.

Underlag i premiefrielseförsäkring *

Ange belopp som framgår av besked från tjänstepensionsorganet i fastställelseårets värde.

Avsättning i premiefrielseförsäkring *

Ange aktuell avsättning i procent om den avviker från 4,5 procent.

Premiefrielseförsäkring fram till ålder

När alternativet **"Sjukersättning"** väljs ska uppgifter lämnas om den premiefrielseförsäkring som gäller för den skadade. Uppgifterna används för att fastställa vilken pensionsavsättning som görs som skadad.

Premiefrielsegrad

I detta fält ska graden av arbetsförmåga anges i enlighet med den premiefrielse som gäller.

- Vid hel sjukersättning anges 100 %
- Vid partiell sjukersättning anges motsvarande grad. Uppgiften ska motsvara den grad enligt vilken pensionspremier fortsatt betalas.

Underlag i premiefrielseförsäkring

Här ska det inkomstunderlag anges som ligger till grund för premiefrielsen.

Uppgiften ska framgå av besked från tjänstepensionsorganet och motsvarar i regel:

- den pensionsmedförande inkomsten vid tidpunkten då premiefrielsen trädde in, och
- det belopp som fortsatt används för pensionsavsättning under sjukdomstiden. Det är detta belopp som används som grund för beräkning av pensionsavsättning som skadad.

Avsättning i premiefrielseförsäkring

I detta fält ska den procentuella premieavsättning som gäller i premiefrielsen anges.

- Uppgiften ska motsvara den faktiska premieavsättningen som framgår av beskedet från tjänstepensionsorganet

- Fältet har en förifylld avsättning om 4,5 procent som tillämpas om inget annat anges.

Premiefrielseförsäkring fram till ålder

Här ska anges till vilken ålder premiefrielseförsäkringen gäller.

- Vanliga slutåldrar är t.ex. 65 eller 66 år
- Uppgiften ska framgå av besked från pensionsorganet. Den angivna åldern styr hur länge pensionsavsättning som skadad ska beräknas utifrån premiefrielsen.

2.3.4.2 LAF

Premiefrielse p.g.a. sjukersättning och/eller livränta enligt lagen om arbetsskadeersättning (LAF) *

Om den skadade har beviljats både sjukersättning och LAF vid samma tidpunkt: välj alternativet "Sjukersättning".

- ☐ Sjukersättning
- ☒ LAF
- ☐ Sjukersättning och LAF som beviljats vid olika tidpunkter
- ☐ Premiefrielseförsäkring saknas

LAF

Premiefrielse LAF *

Ange livräntebeloppet.

Underlag i premiefrielseförsäkring *

Ange belopp som framgår av besked från tjänstepensionsorganet i fastställelseårets värde.

Avsättning i premiefrielseförsäkring *

Ange aktuell avsättning i procent om den avviker från 4,5 procent.

Premiefrielseförsäkring fram till ålder

När alternativet **"LAF"** väljs ska uppgifter lämnas om premiefrielse på motsvarande sätt som vid sjukersättning.

För beskrivning av hur uppgifterna ska lämnas, se avsnittet om **"Sjukersättning"** ovan.

Notera dock följande:

- Fältet **"Premiefrielse LAF"** avser det livräntebelopp som den skadade beviljats.
- Någon grad av arbetsoförmåga anges inte, utan premiefrielsen grundas på livränteersättningen.

I övrigt ska uppgifterna avse:

- underlag för pensionsavsättning,
- aktuell premieavsättning i procent, samt
- hur länge premiefrielsen gäller, på samma sätt som vid sjukersättning.

När alternativet ”**Sjukersättning och LAF som beviljats vid olika tidpunkter**” väljs innebär det att den skadade omfattas av *två olika premiefrielseförsäkringar med olika starttidpunkter*. Beräkningen ska då göras utifrån respektive ersättning för den tid då den varit aktuell.

Premiefrielse p.g.a. sjukersättning och/eller livränta enligt lagen om arbetsskadeersättning (LAF) *

Om den skadade har beviljats både sjukersättning och LAF vid samma tidpunkt: välj alternativet "Sjukersättning".

- ☐ Sjukersättning
- ☐ LAF
- ☒ Sjukersättning och LAF som beviljats vid olika tidpunkter
- ☐ Premiefrielseförsäkring saknas

Sjukersättning

Premiefrielsegrad *

Ange grad av arbetsförmåga i premiefrielseförsäkringen.

Underlag i premiefrielseförsäkring *

Ange belopp som framgår av besked från tjänstepensionsorganet i fastställelseårets värde.

Avsättning i premiefrielseförsäkring *

Ange aktuell avsättning i procent om den avviker från 4,5 procent.

År för beviljad premiefrielse p.g.a. sjukersättning *

Ange det år som framgår av besked från tjänstepensionsorganet.

Premiefrielseförsäkring fram till ålder

LAF

Premiefrielse LAF *

Ange livräntebeloppet.

Underlag i premiefrielseförsäkring *

Ange belopp som framgår av besked från tjänstepensionsorganet i fastställelseårets värde.

Avsättning i premiefrielseförsäkring *

Ange aktuell avsättning i procent om den avviker från 4,5 procent.

År för beviljad premiefrielse p.g.a. LAF *

Ange det år som framgår av besked från tjänstepensionsorganet.

Premiefrielseförsäkring fram till ålder

Tidsperioder och år

För varje ersättning ska det anges från vilket år premiefrielsen gäller.

Detta innebär att:

- det år som anges ska motsvara det år då den skadade *först omfattas av premiefrielse för respektive ersättning*,
- uppgifterna hämtas från beskedet från tjänstepensionsorganet.

Beräkningen delas alltså upp så att respektive ersättning ligger till grund för pensionsavsättningen under rätt tidsperiod.

2.3.5 Resultat

När beräkningen gjorts visas resultatet som en årlig förlust av tjänstepension.

Om det har gjorts en tidsbegränsad beräkning visas förlusten både för den tidsbegränsade och den livsvariga delen samt en total årlig förlust. Om den skadade istället får ett överskott av pension markeras det som ett negativt resultat (med ett minustecken framför beloppet).

3. Förmånsbaserad beräkningsmodell

3.1 Schablon vid förmånsbestämd tjänstepension

- Beräkningen baseras på schabloniserade procentsatser som oskadad och faktisk ålderspension som skadad enligt pensionsbesked. Det går inte att, som i den premiebestämda modellen, ange en avvikande avsättning.
- Schablonen innebär att den pensionsmedförande inkomsten delas upp i intervall i förhållande till inkomstbasbelopp (IBB), och att olika procentsatser tillämpas på respektive del.
- Följande procentsatser används:
 - upp till 7,5 IBB → 15 %
 - mellan 7,5 och 20 IBB → 70 %
 - mellan 20 och 30 IBB → 37,5 %
- Dessa procentsatser motsvarar de nivåer som används i förmånsbestämda tjänstepensionsavtal med tillägg för premiebaserad del och kompletterande premieavsättningar för exempelvis flexpension.

3.2 Förmånsbaserad räknare -praktisk tillämpning

3.2.1 Ärendeuppgifter

Det är obligatoriskt att fylla i **skadenummer** samt den skadades **namn** och **fastställelseår**. Fastställelserådet ska vara detsamma som i inkomstförlustkalkylen.

3.2.1 Oskadad

I detta fält ska den pensionsmedförande lönen som oskadad anges.

- Beloppet ska avse **fastställelseårets** inkomstunderlag

Den angivna lönen ligger till grund för beräkningen av tjänstepension som oskadad. Inkomsten fördelas över olika inkomstintervall och multipliceras med fastställda procentsatser.

Förmånsbaserad

Oskadad

Pensionsmedförande lön *

Ange tjänstepensionsmedförande lön för fastställelseåret.

Tjänstetidsfaktor enligt besked från tjänstepensionsorganet *

Skadad

Ålderspension enligt besked från tjänstepensionsorganet *

Ange aktuellt belopp.

3.2.1.1 Tjänstetidsfaktor enligt besked från tjänstepensionsorganet

I detta fält ska den **tjänstetidsfaktor** anges som framgår av pensionsbeskedet från aktuellt tjänstepensionsorgan.

Tjänstetidsfaktorn anger hur stor del av full tjänstepension som den skadade har tjänat in och uttrycks som ett tal mellan 0 och 1. Maximalt fyra decimaler kan anges.

- En faktor om 1 motsvarar full intjänad tjänstetid
- En faktor lägre än 1 innebär att tjänstepensionen reduceras proportionellt

3.2.2 Skadad

I detta fält ska den ålderspension som framgår av beskedet från tjänstepensionsorganet anges. Beloppet ska anges som **årspension i kronor**.

Som skadad

- Som skadad används inte schablonen direkt.
- I stället utgår beräkningen från den faktiska ålderspensionen enligt pensionsbeskedet.
- Denna pension:

- fördelas på motsvarande intervall, och
- omräknas till en premiebestämd del genom fastställda omräkningstal.

3.2.3 Resultat

När beräkningen gjorts visas resultatet som en årlig förlust av tjänstepension.

4. Tidsbegränsad beräkningsmodell

4.1 När modellen kan tillämpas

När den skadade gör en förlust av pension under en begränsad period ska den tidsbegränsade räknaren användas. Den gör ingen skillnad på premie- eller förmånsbaserat avtal utan beräknar förlusten på samma sätt.

4.2 Tidsbegränsad räknare – praktisk tillämpning

4.2.1 Ärendeppgifter

Det är obligatoriskt att fylla i **skadenummer** samt den skadades **namn**.

”Från år” och ”Till år”

Ange vilka år beräkningen ska omfatta. Om beräkningen bara omfattar ett år ska samma Från år och Till år anges. Om beräkningen inte omfattar ett helt år anges inkomsten som oskadad och skadad för den aktuella perioden.

4.2.2 Oskadad

Ange inkomsten som oskadad för respektive år.

4.2.3 Ska schablonen tillämpas?

Ska förlusten beräknas enligt schablon, **”Ja”** eller **”Nej”**.

➔ När alternativet **”Ja”** väljs gäller följande:

- Pensionsavsättningen beräknas enligt schablon både som oskadad och skadad,
- beräkningen utgår från den pensionsmedförande lön som anges i respektive fält,
- schablonen tillämpas från första året med förlust
- några procentsatser för premieavsättningen ska inte anges

- ➔ När alternativet **"Nej"** väljs ska pensionsavsättningen i stället anges manuellt utifrån den faktiska premieavsättningen.

Det innebär att:

- **aktuell premieavsättning i procent** ska anges.
- Om inget anges i fältet för premieavsättning tillämpas schablonen. Det innebär att det är möjligt att ange en avsättning som avviker från schablonavsättningen enbart i fältet för oskadad eller i fältet för skadad.

Ja = standard → använd schablon
(normalfall)

Nej = undantag → kräver tydligt
underlag

4.2.4 Skadad

Ange **inkomsten som skadad** för respektive år. Med inkomst avses tjänstepensionsmedförande lön och annan ersättning som ger rätt till premiefrielse, som t.ex. sjukpenning. Exempel: den skadade har för ett visst år 150 000 kr i tjänstepensionsmedförande arbetsinkomst och 50 000 kr i sjukpenning. Inkomsten som skadad ska då anges till 200 000 kr.

4.2.5 Resultat

Resultatet av beräkningen visas som ett engångsbelopp.

5. Frågeformulär

I samband med att bolaget hämtar in uppgifter om premiefrielse m.m. ska särskilda frågeformulär användas Här följer information om formulär och var de ska skickas.

Avtalsområde

Frågeformulär

Privatanställda arbetare

Avtalspension, SAF-LO

[AFA sjukförsäkring](#)

Region- och kommunanställda

KAP-KL, AKAP-KL, AKAP-KR

Privatanställda tjänstemän, födda 1979 och senare
ITP1

[Collectum AB](#)

Privatanställda tjänstemän, födda 1978 och tidigare
ITP2

[Alecta](#)

Anställda i kooperativa eller folkrörelseägda
företag
KP

[Folksam Ömsesidiga](#)
[försäkringsbolag](#)

Statligt anställda
PA16, PA03

[Statens Pensionsverk \(SPV\)](#)